

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă informativă privind jurisprudența Curții nr. 139

Martie 2011

Otegi Mondragon c. Spaniei - 2034/07

Hotărâre din 15.3.2011 [Secția a III-a]

Articolul 10

Articolul 10-1

Libertatea de exprimare

Condamnare penală pentru injurii în adresa regelui: *violare*

În fapt – În timpul unei conferințe de presă, reclamantul, în calitate de purtător de cuvânt al unui grup parlamentar basc, a comentat închiderea recentă a unui ziar basc, a arestării responsabililor acestuia și plângerea acestora privind aplicarea relexor tratamente în timpul aflării în custodia poliției. Referindu-se la vizita Regelui Spaniei în Țara Bascilor, acesta s-a exprimat în următorii termeni: „Cum este posibil să te fotografiezi astăzi în Bilbao cu regele Spaniei, atunci când acesta este șeful suprem al armatei spaniole, adică responsabilul torționariilor și acel care protejează tortura și care impune regimul său monarhic poporului nostru prin tortură și violență?” Ulterior, reclamantul a fost condamnat la pedeapsa privativă de libertate pentru un an pentru injurie gravă în adresa Regelui. Toate recursurile acestuia au fost respinse.

În drept – Articolul 10: declarațiile reclamantului se înscriu în cadrul unei dezbateri asupra unor chestiuni de interes public. Marja de apreciere de care dispuneau autoritățile publice pentru a decide asupra necesității sancțiunii pronunțate împotriva acestuia era, în consecință, în mod particular restrânsă. Instanțele naționale au considerat termenii utilizați de reclamant ca fiind judecăți de valoare, și nu afirmații factice. În același timp, acestea au considerat, de asemenea, că contextul în care aceste afirmații au fost făcute nu putea justifica gravitatea lor, având în vedere faptul că plângerile privind presupusele acte de tortură au fost clasate din lipsă de probe. În această privință, Curtea notează că formulele utilizate puteau fi înțelese ca înscriindu-se în cadrul unei dezbateri publice mai largi privind eventuala răspundere a forțelor de securitate a statului

pentru cazurile de rele tratamente. Dacă este adevărat că limbajul utilizat de reclamant a putut fi considerat ca fiind provocator, este esențial de a lua în considerare faptul că deși anumiți termeni din discursul reclamantului dădeau declarațiilor sale o conotație ostilă, acesta nu a îndemnat la utilizarea violenței și nu era un discurs de ură. Erau niște afirmații verbale, pronunțate în timpul unei conferințe de presă, ceea ce a lipsit reclamantul de posibilitatea să le reformuleze sau să le retragă înainte ca acestea să fie făcute publice. Reiterând jurisprudența sa privind supra-protecția statutului de șef de stat în cadrul unui regim republican, Curtea consideră că principiile în materie sunt în teorie, de asemenea, valabile pentru un regim monarhic. Faptul că regele ocupă o poziție de neutralitate în dezbaterile politice, o poziție de arbitru și de simbol al statului, nu-l dispensează de orice critică în exercitarea funcțiilor oficiale sau în calitate de reprezentat al statului pe care îl simbolizează, în special, din partea celor care contestă legitimitatea structurilor constituționale a acestui stat, inclusiv regimul său monarhic. În plus, faptul că regele nu este „pasibil de răspundere” în temeiul Constituției, în special, sub aspectul penal, nu constituie un obstacol în sine pentru o dezbatere liberă privind eventuala să răspundere instituțională, simbolică a șefului statului, în limitele respectării reputației sale în calitate de persoană. Urmează de notat, de asemenea, că declarațiile litigioase nu se refereau la viața privată a regelui, nici la onoarea personală, dat fiind că acestea vizau doar răspunderea sa instituțională, în calitate de șef și simbol al aparatului de stat și al forțelor armate. În cele din urmă, nimic din circumstanțele prezentei cauze nu era de natură să justifice impunerea unei asemenea pedepse cu închisoarea. Condamnarea penală a reclamantului i-a adus, de asemenea, suspendarea dreptului de vot pasiv pe durata pedepsei, atunci când acesta era un om politic. În consecință, condamnarea reclamantului a fost disproporționată scopului legitim vizat, și anume protecția reputației regelui Spaniei, garantată de Constituția spaniolă.

Concluzie: violare (unanimitate).

Articolul 41: 20 000 EUR pentru daune morale.

© **Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012**

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reproducă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© **Council of Europe/ European Court of Human Rights, 2012**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has share it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© **Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012**

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>) où de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.